

ACTIVITEITENVERSLAG 2016 BRUGMANN STICHTING

I. Geschiedenis en doelstellingen van de Stichting

Het Universitair Verplegingscentrum Brugmann is één van de grootste Brusselse ziekenhuizen (854 bedden, 24.500 opnames per jaar, de grootste Belgische kraamkliniek; 330.000 raadplegingen per jaar in de polikliniek).

Wetenschappelijk onderzoek is van cruciaal belang om nieuwe kennis te verwerven en doeltreffende oplossingen aan te bieden, aangepast aan de noden van elke patiënt. Of het nu gaat om het redden van een patiënt met een hartstilstand, om het aanpakken van ouderdomskwalen of om de vervulling van een kinderwens, niets van dit alles is mogelijk zonder de vooruitgang die men boekt in wetenschappelijk onderzoek.

Om die reden werd in 2011 de Brugmann Stichting opgericht, een Stichting van Openbaar Nut, waarvan de officiële acte op 26 mei 2012 in het Belgisch Staatsblad verscheen en waarvan een statutenwijziging werd doorgevoerd op 27 juni 2012. Het ondernemingsnummer van de Brugmann Stichting is 0839.235.387. Artikels 4 en 5 van de statuten bepalen het doel en de activiteiten van de Stichting:

Artikel 4: *“De Stichting heeft als doel het uitvoeren van wetenschappelijk en medisch onderzoek, het bevorderen, het aanmoedigen en financieren ervan, meer in het bijzonder in de schoot van het Universitair Verplegingscentrum Brugmann of in het kader van het netwerk waar het deel van uitmaakt”.*

Artikel 5: *In het kader van de realisatie van het doel, zal de Stichting onder andere de volgende activiteiten uitoefenen:*

- *het initiëren en het begeleiden van klinische en wetenschappelijke onderzoeksprojecten in alle domeinen vertegenwoordigd in de schoot van het UVC Brugmann;*
- *het bevorderen van de medisch-wetenschappelijke en technologische partnerschappen met andere centra of hospitaal- en universitaire instellingen, zowel in België als in het buitenland;*
- *het inzamelen van middelen die het UVC Brugmann, sterk in het ziekenhuismilieu, bevorderlijk voor het klinisch onderzoek, toelaat om in zijn schoot een wetenschappelijke programmering aan te moedigen en te ontwikkelen ter verzekering van een continuüm tussen het laboratorium en de patiënt;*
- *het aanmoedigen van de ontwikkeling van klinisch onderzoek.*

De Stichting kan eveneens alle handelingen stellen die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met haar doel, onder meer elke organisatie of dienst daartoe tot stand brengen, alle initiatieven nemen, elke medewerking verwezenlijken, het financieren of de deelname aan de financiering van materiaal en uitrusting, alle giften ontvangen en leningen sluiten, in natura of speciën, het organiseren van alle handelingen of het nemen van alle maatregelen van aard om bij te dragen tot de realisatie van haar doel, binnen de wettelijke normen.

II. Activiteitenverslag 2016

A. Kwijtschriften

Dank zij een beslissing van de Minister van Financiën genomen op 19.04.2013 is de Brugmann Stichting gemachtigd kwijtschriften uit te reiken voor giften die recht geven op een belastingvermindering bij de schenker.

Op 18 december 2015 werd onze erkenning vernieuwd voor de periode 2015-2018. Voor 2016 is het bedrag van het totale aantal giften die aan de Stichting werden overgemaakt 18.082 €. Deze giften werden integraal aangewend om het medisch wetenschappelijk onderzoek in het UVC Brugmann te financieren, in het kader van de beurzen en subsidies die de Stichting jaarlijks toekent.

B. Projecten geselecteerd door het Wetenschappelijk Comité

Artikel 18 van de statuten bepaalt dat: *“De Raad van Bestuur benoemt een Wetenschappelijk Comité bevoegd voor het verstrekken van advies bij de keuze van de wetenschappelijke projecten rechtstreeks verband houdende met het doel van de Stichting en relevant op wetenschappelijk gebied. De leden van het Wetenschappelijk Comité worden gekozen onder de wetenschappers erkend voor hun ervaring op het gebied van onderzoek of uitoefening van de geneeskunde en voor hun onafhankelijke meningsvorming. Maximaal 2 leden van het Wetenschappelijk Comité kunnen lid zijn van het UVC Brugmann, waarvan één het secretariaat waarneemt van het Wetenschappelijk Comité; deze laatste leden beschikken over een raadgevende stem. De organisatie en de werking van het Wetenschappelijk Comité zullen deel uitmaken van een reglement van inwendige orde, goedgekeurd door de Raad van Bestuur”.*

De volgende leden maken deel uit van het Wetenschappelijk Comité :

Professor Arsène Burny (FA Gembloux – FNRS Télévie) – Voorzitter van het Comité
Professor Gilbert Vassart (Genetica – ULB – Francqui prijs)
Professor Robert Muller (Moleculaire beeldvorming – UMH)
Professor Jean-Louis Vincent (Intensieve Zorgen – ULB)
Professor Bart Leroy (Oftalmologie-Genetica – UGent)
Professor Johan Kips (Directeur Erasmus Ziekenhuis)
Professor Miriam Cnop (Laboratorium experimentele geneeskunde-ULB)
Professor Olivier Degomme (Reproductieve Gezondheidszorg-UGent)
Professor Vincent Donckier (Abdominale transplantatie ULB).

Het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité wordt waargenomen door Dr Florence Hut, Algemeen Medisch Directeur van het UVC Brugmann.

Op 4 maart 2016 werd een projectoproep gelanceerd binnen het UVC Brugmann. De leden van het Wetenschappelijk Comité van de Brugmann Stichting hebben de aanvragen geanalyseerd en hebben de Raad van Bestuur gevraagd de volgende projecten te ondersteunen:

Type beurs	Naam	Discipline	Bedrag
Onderzoekssubsidie	Roxane Dewrée	Klinische Biologie	7.013 €
Onderzoekssubsidie	Jacques Jani	Gynecologie	50.000 €
Onderzoekssubsidie	Maureen Masset	Oftalmologie	20.000 €
Onderzoekssubsidie	André Nazac	Gynecologie	30.000 €
Onderzoeksmandaat	Xavier Noël	Psychiatrie	40.000 €
Krediet voor verblijf in buitenland	Florence Rousseau	Geriatric	2.446 €
TOTAAL			€ 149.459

ONDERSTEUNDE PROJECTEN

1. Dr. Roxane Dewrée, Klinische biologie

Titel van het project: Establishing of a hookworm-hamster model as especially *Necator Americanus*

Doelstelling: Study the role of immunomodulatory effect of secretory products of hookworm

2. Dr. Jacques Jani, Gynaecologie

Titel van het project: Prenatal prediction of neonatal macrosomia by Magnetic Resonance Imaging

Onderwerp: All women with an apparently normal, live singleton pregnancy, planning to deliver at the CHU Brugmann's hospital maternity, will be invited to take part in this prospective observational study for prediction of neonatal macrosomia using antenatal MR vs US, between 36+0+36+6 weeks of gestation.

3. Dr. Maureen Masset, Oftalmologie

Titel van het project : Role of TonEBP in the inflammatory response of ARPE-19 gells subjected to hyperosmolar stress

Onderwerp: In vitro onderzoek naar diabetische retinopathieën

4. Dr. André Nazac, Gynaecologie

Titel van het project : Predictive value of the polarimetric imaging of the uterin cervix for the management of the threat of premature delivery

Onderwerp: The Polarmap project proposes the possibility to directly observe in vivo, during pregnancy, the structural evolution, the density and the orientation changes, of collagen fibers. The instrument proposed here is based on optical imaging technologies with polarized light.

5. **Mr Xavier Noël**, Psychiatrie

Titel van het project: Alcoholism: a relapse prevent intervention

Onderwerp: Lifetime prevalence of alcohol use disorders remains so high that one considers the need of innovative prevention and treatments as top public health priorities. Regarding usual treatments efficacy, one detoxified alcoholic in two does resume drinking dangerously just a few weeks after discharged from an alcohol detoxification center. As an explanation, environmental stimuli (cues) and affective states that are repeatedly associated with alcohol unconsciously promote compulsive alcohol taking and craving and are a primary trigger of relapse. By using a non-pharmacological approach, the main aim of the present research is to permanently modify well-established long-term memories for high relapse rate.

6. **Dr Florence Roussea**, Geriatrie

Dr Florence Rousseau volgt een opleiding onco-geriatrie aan de “Université de Paris 13”. Haar scriptiethema is het opsporen van fragiliteit door middel van een globale geriatische evaluatie op basis van fragiliteitscriteria.

C.Project: “Dialyse sans domicile fixe”

In zijn hoedanigheid van openbaar ziekenhuis verwelkomt het UVC Brugmann kwetsbare patiënten, meer in het bijzonder patiënten die lijden aan chronische nierinsufficiëntie. Wanneer de patiënten niet chronisch gedialyseerd worden (gemiddeld 3 maal per week), kan de aandoening dodelijk zijn.

De opvang van behoeftige patiënten zonder vaste verblijfplaats die in sommige gevallen ook illegaal in het land verblijven brengt grote problemen met zich mee wat hun dagelijkse verzorging en behandeling betreft.

De patiënten in kwestie moeten met de ziekte leren omgaan en ook begrijpen wat ze concreet voor hen betekent. Maar ook de ziekenhuisteam moeten leren hoe ze met deze ziekte en haar behandeling moeten omgaan.

Daarom heeft het UVC Brugmann het idee naar voren gebracht een film te produceren met getuigenissen van patiënten/verzorgenden zodat alle betrokkenen beter zouden kunnen begrijpen wat de ziekte inhoudt voor illegale patiënten. Ook wenst men op deze manier de spanningen binnen de dienst te verminderen en de verzorgenden hulpmiddelen aan te reiken om beter het hoofd te kunnen bieden aan gevoelens van onmacht.

De Brugmann Stichting heeft het UVC Brugmann ondersteund om subsidiëring voor dit filmproject te bekomen. Dank zij giften van de Nationale Loterij, de Koning Boudewijnstichting, de Lyons Club en Baxter werd 28.500 € bijeengebracht.

D. Vietnam

Het team van Professor Olivier Michel (ULB en Kliniekhoofd van de dienst Immuno-Allergologie van het UVC Brugmann), in samenwerking met Professor TRAN Thi Mong Hiep van de Universiteit Pham Ngoc Thach in Vietnam, wordt door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking financieel ondersteund om hun multidisciplinair project "Monitoring en terugdringing van chronische respiratoire aandoeningen" uit te voeren (2017-2022).

Het team wenst in de toekomst samen te werken met de Brugmann Stichting om zijn Europees en internationaal netwerk uit te bouwen.

In Vietnam worden chronische respiratoire aandoeningen vaak onderschat, onvoldoende gediagnosticeerd en niet efficiënt behandeld. Omwille van demografische (o.a. een massale plattelandsvlucht), economische en sociale omwentelingen die het land momenteel doormaakt, zijn ze in opmars. Het percentage van de bevolking dat eraan lijdt, wordt geschat op 10%.

Deze aandoeningen betekenen een sociale en economische ramp voor het land. De autoriteiten zijn zich hier ten volle van bewust en plaatsen ze hoog op de politieke agenda. Vooral preventie en snelle behandeling van de ziekte zijn prioritair. Op initiatief van de nieuwe Eerste Minister werd een tienjarenplan opgesteld (2015-2025). Internationale actoren worden ook uitgenodigd mee te werken aan dit plan. Het project dat kadert in dit tienjarenplan heeft als doelstelling chronische respiratoire aandoeningen aan te pakken, waarbij ook aan capaciteitsopbouw van Vietnamees universiteitspersoneel wordt gedaan.

De volgende *activiteiten* komen aan bod:

- De ontwikkeling en de uitbouw van een vroegtijdige opsporingsmethodologie op het niveau van de gezondheidscentra en de districtshospitalen, waardoor mortaliteits- en morbiditeitspercentages zullen dalen, wat dan weer positieve gevolgen heeft voor het aantal hospitalisaties en bijgevolg een lagere kostprijs voor de maatschappij met zich meebrengt;
- De ontwikkeling van een aangepaste behandeling van chronische respiratoire aandoeningen, waarbij rekening wordt gehouden met de Vietnamese context;
- De ontwikkeling van technieken die pollutie in woonhuizen verminderen;
- Onderzoek naar de beschermende effecten van intestinale parasitaire infecties op het risico voor gevoeligheid en allergieën;
- Verspreiding en integratie van operationele besluiten van het project in de landenstrategie.

E. Project PROMOBILIA

De Brugmann Stichting volgt de administratie op van het project "A randomized placebo controlled trial of lidocaine patch for lower limb amputation pain". Het project dat uitgevoerd zal worden door de dienst Revalidatie van het UVC Brugmann werd gefinancierd door de Zweedse Stichting ProMobilia voor een bedrag van 12.500 EUR.

F. Stichting tegen kanker

Na één jaar werking hebben wij de tussentijdse balans opgemaakt van ons project "Medisch-sociale coaching van de geïsoleerde kankerpatiënt", dat door de Stichting tegen Kanker werd gefinancierd voor een periode van twee jaar. Met de hulp van de 'sociale coach' – van opleiding maatschappelijk werker – streven we naar een meer duurzame interventie dan diegene die op dit ogenblik door het institutionele kader wordt aangeboden. De geïsoleerde kankerpatiënten beschikken niet over de nodige middelen om zich uit de slag te kunnen trekken. Zij hebben specifieke behoeften waaraan de sociale steun aangeboden door het ziekenhuis niet altijd tegemoet kan komen.

Wij hadden het genoeg een vertegenwoordiger van de Stichting tegen Kanker te mogen verwelkomen op onze ziekenhuissite. Dit bezoek heeft haar de gelegenheid geboden de concrete werking van het project "op het terrein" na één jaar werking beter te begrijpen.

G. Varia

g.1. De Stichting staat in voor het monitoren en analyseren van projectoproepen. In het kader hiervan werden samenwerkingsverbanden aangegaan met onder andere de Europese Commissie, het FRS/FNRS, het FWO, BELSPO, INNOVIRIS, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap, en met Stichtingen die ook actief zijn op het vlak van medisch wetenschappelijk onderzoek, met ondernemingen en met de Universiteiten verbonden aan het UVC Brugmann.

g.2. De Stichting verspreidt op maandelijks basis een informatiebulletin.

g.3. De Stichting publiceert een semestriële Nieuwsbrief.

g.4. Op 17 november 2016 werd in de boekhandel Filigranes een Nocturne georganiseerd ten voordele van de Brugmann Stichting.

g.5. Op zondag 22 mei heeft de Brugmann Stichting een bezoek georganiseerd aan het Hospitaal Notre-Dame à la Rose in Lessines, gevolgd door een wandeling in de streek. Het doel van dit initiatief was fondsen in te zamelen voor het project "De patiënt in het middelpunt van zijn behandeling". De patiënten van de site Koningin Astrid (centrum van 104 bedden voor locomotorische, hart- en polypathologische revalidatie) vertonen bijna allemaal een verlies aan autonomie. De chronische pathologieën die gepaard gaan met een relatief lange hospitalisatieperiode zijn soms zeer invaliderend en maken de patiënt dikwijls afhankelijk van het verzorgend personeel. Hierdoor lijkt de terugkeer naar huis voor henzelf en hun naasten beangstigend omdat ze niet meer de gewoonte hebben om zich zelfstandig te behelpen.

Een leerprogramma werd speciaal ontwikkeld voor deze patiënten. Het heeft twee doelstellingen: de zelfstandigheid van de patiënt t.o.v. zijn medicatie bevorderen waarbij de veiligheid van de patiënt op de eerste plaats komt. De inbreng van de patiënt is dus van fundamenteel belang.

Een vijftigtal personen waren aanwezig op 22 mei en dank zij hen hebben we 1.200 EUR verzameld.

g.6. Organiseren van een mailing (4X/jaar)

g.7. Contacten met Brusselse notarissen m.b.t. het bekomen van duo legaten.

31 januari 2017